

LA TUNÍSIA DE JEBATI

Enric Ciurans

Ici Tunis, de Taoufik Jebati. Companyia: El Teatro (Tunísia). Intèrprets: Taoufik el Ayeub, Zohra Zammouri, Khaoula Hedef, Atef Ben Hassine, Chakra Rammah, Taoufik Jebati i Foued Liteïem. Concepció de l'espectacle, direcció, escenografia i so: Taoufik Jebati. Sala gran del Teatre Auditori Felip Pedrell, 19 de novembre de 2005.

Espectacle d'autor, *Ici Tunis* és un muntatge críptic, plenament comprensible només per als mateixos tunisians, atesa la temàtica interna que tracta amb un llenguatge escènic atrevit, potser inspirat en les avantguardes dels anys setanta. Al llarg de dues hores ens acostava a la realitat de la societat tunisiana del principi del segle XXI atrapada entre el turisme occidental i les arrels islàmiques pròpies.

Ici Tunis parla de la realitat d'un país on són notícia els suïcides palestins i on es viu cada cop amb una més gran intensitat l'entrada permanent de turistes occidentals que n'han transformat el paisatge social i cultural. Tunísia es debat entre la necessitat, per una banda, d'obrir-se al món, i la necessitat, tanmateix, de ser fidel a la tradició mil·lenària de la cultura pròpia, representada per l'islam. És un espectacle incòmode per al poder polític tunisià, al qual critica obertament en diversos passatges de l'espectacle. Aquest aspecte, el de teatre polític, l'autor i director el potencia.

El llenguatge escènic de Taoufik Jebati és plenament original i ens mostra la seva categoria com a artista. Dirigeix els actors damunt l'escenari fent el paper de narrador, director i manipulador de la realitat que ens mostra. El complex llenguatge teatral que utilitza per explicar-nos la realitat social del seu país no sempre permet copsar-ne el missatge profund que li pressuposem. Els treball dels actors de vegades té un to de *performance*, mentre que en d'altres és del tot tradicional. Jebati s'interroga sobre els principals rituals que viu tota societat: el naixement —escenes surrealistes amb homes embarassats—, el casament i la mort (el dol) apareixen davant els nostres ulls tractant d'explicar allò que hi ha de profund en la pròpia tradició tunisiana, segurament en perill per la necessitat d'obrir-se al món, i davant el perill de deixar de banda les pròpies essències. Jebati tampoc renuncia a l'humor que, creiem, és un element omnipresent al llarg de tot l'espectacle.

Ici Tunis és un espectacle difícil per a l'espectador occidental, que no renuncia a parlar de qüestions punyents de la realitat política i social del seu país i, per extensió, del món magribí. Ho fa des d'un agosarat plantejament escènic, sobretot si ens atenem al context cultural on neix. És, en definitiva, una magnífica mostra d'un teatre ambició estèticament i ètica que entén el teatre com espai de reflexió i de debat.

*Ici Tunis, de Taoufik Jebali. Teatre Auditori Felip Pedrell, 19 de novembre de 2005.
(Lessy)*